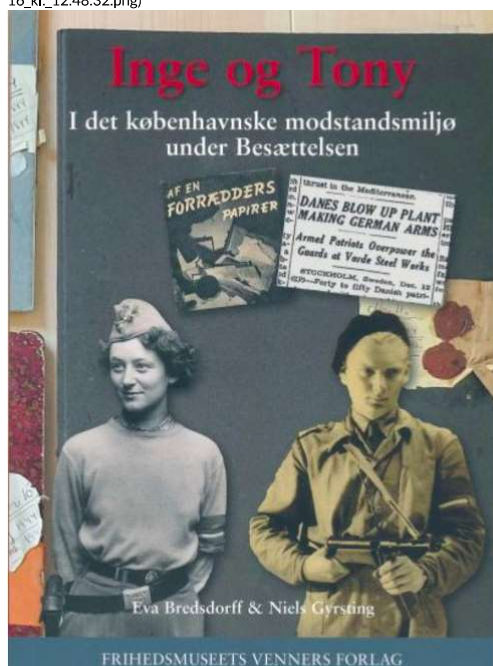

Inge og Tony. I det københavnske modstandsmiljø under besættelsen

(https://www.krigsvidenskab.dk/application/files/6216/6332/5330/Skaermbillede_2022-09-16_kl_12.48.32.png)

(https://www.krigsvidenskab.dk/application/files/6216/6332/5330/Skaermbillede_2022-09-16_kl_12.48.32.png)

()

Titel: Inge og Tony. I det københavnske modstandsmiljø under besættelsen.

Forfatter: Eva Bredsdorff & Niels Gyrsting.

Antal sider: 223 sider.

Forlag: Frihedsmuseets Venners Årsskrift.

Udgivelsesår: 2021.

Vejl. pris: kr. 199.

Rating: 4.

Støtteforeningen for Museet for Danmarks Frihedskamp 1940-45 – Frihedsmuseets Venner – blev stiftet af en række prominente modstandsfolk i begyndelsen af 70'erne. Udover forlagsvirksomhed var der foredragsaftener, drift af cafeteria samt en effektiv funktion som fundraiser. Undertegnede nød godt af disse midler igennem flere år. Bestyrelsen var ikke uden evner, når de handlede som interesseorganisation, og de kunne udfordre både Nationalmuseet og Kulturministeriet, når deres synspunkter ikke blev respekteret. I dag er den berømte hjemmelavede kampvogn V3 ikke en del af det nye Frihedsmuseum. Det var næppe sket dengang. Årsskriftet indeholder beretning fra de 2 museer i henholdsvis København og Frøslev. Hvert år indledes årsskriftet med en større artikel primært med fokus på modstandskampen i Danmark.

Dette årsskrift indledes med en dobbeltbiografi om de to modstandsfolk Inge og Tony. Det er en dokumentarisk fremstilling primært baseret på Inges dagbog suppleret med citater fra illegale blade samt de såkaldte daglige indberetninger om begivenheder under den tyske besættelse i perioden fra 1. januar 1944 til kapitulationen. Forfatterne Eva Bredsdorff og Niels Gyrsting skriver på baggrund af de citerede kilder en sammenfattende beskrivelse af Inge og Tonys modstandsarbejde. Denne vekselvirkning fungerer udmærket, og man fastholdes gennem de spændende øjeblikke, der i dag over 75 år senere stadig kan fascinere. Inge Hagens dagbog er et vaskeægte scoop, idet dagbogen er nedskrevet umiddelbart efter begivenhederne og fremtræder i indhold og sprog uredigeret. Dagbogen har ingen eftertænkninger og tilpasninger, som ikke er ukendt med beretninger nedskrevet i årene efter verdenskrigen. Dagbogen har også illustrationer i form af tegninger, udklip, breve og planer over modstandsaktioner. Tonys beretning er af en mere indirekte karakter, fordi den præsenteres gennem samtaler med en tredje person – Poul Overgaard Nielsen, forfatter og oplæser ved Danmarks Radio. Poul Overgaard Nielsen udgav den første bog om dansk modstand i juni 1945 – "... men aldrig kan et Folk forgaa" – med Tony på forsiden.

Inge og Tony var 2 unge 'menige' frihedskæmpere, der var aktive fra vinteren 1943/44 og resten af besættelsen. Modstandsbevægelsen var et ungdomsoprør og blandt de aktive på gadeplan, finder vi kun få middelalrende. Inge og Tonys historie er særligt interessant, fordi de begge var aktive i flere forskellige modstandsorganisationer. De var aktive i den anden generation af Holger Danske i vinteren 1943-44, og var tæt på at blive ramt af en række arrestationer. De flygtede til Sverige, men vendte tilbage til modstandsarbejdet i efteråret 1944. Inge fik kontakt til det nyoprettede illegale politi. Derefter var Inge i gruppe hos Studenternes Efterretningstjeneste, Information og Den Frie Danske Radio.

Det mest dramatiske indslag i fremstillingen er Inges dagbogsoptegnelse fra den 19. april 1945. Den dag ventede Inge på et andet medlem af gruppen på hjørnet af Ny Vestergade og Vestervoldgade, da en mand blev skudt få meter fra hendes position. Dagbogens tekst er

nøgtern: "...I i maven og 5 i hovedet. Det var helt mast og ganske ukendeligt... bare en stikker...". Det var bare ikke en stikker, men den mest efterstræbte håndlanger i Danmark. Det var chefen for HIPO-korpset Erik V. Petersen.

Dobbeltbiografien har mange kvaliteter. Den bygger på en beretning, der er nedskrevet næsten samtidigt med begivenhederne. Der er ganske få autentiske, detaljerede beretninger fra modstandsbevægelsen fundament – den almindelige modstandsperson og den gruppe de tilhørte. Beretningen dokumenterer den flade organisation, det frivillige engagement, modstand som en form for personlig identitet samt et dagligliv under besættelsen i konstant forandring. Dette arbejde fortjener at få en bredere udgivelse og er særdeles velegnet som godt undervisningsmateriale.

